

Lahden kaupunki
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi

Lausunto asianumero 48/10.02.01.00/2021

Lahden kaupunki on pyytänyt lausuntoa asemakaavamuutoksesta A-2803, joka koskee Valtatie 12 yleistä tiealuetta Mytjääisten risteyksestä Uponsillalle. (Valtatie 12 tiealueen muuttaminen kaduksi, Mannerheiminkatu).

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on osoittaa asemakaavan yleisen tien alueet katualueeksi ja samalla mahdollistaa viihtyisän tieympäristön toteuttamisen. Asemakaavalla osoitetaan olevien alikulkujen sijainnit ja tarkastellaan mahdollisten uusien yli- ja alikulkujen tarve huomioiden kevyen- ja joukkoliikenteen kehittäminen sekä katuverkkoon sijoittuvan duo-raitiotien aluevaraus. Kaavamuutoksen yhteydessä tarkistetaan myös uusien liittymien tarpeet. Kaavamuutos mahdollistaa niin nykyiset kuin tulevat liikennejärjestelyt.

Kaavatyön kanssa on saman aikaisesti aloitettu yleissuunnitelma, joka esittelee mahdollisia liikenneratkaisuja tiealueella. Mannerheiminkadun yleissuunnitelmassa on suunniteltu seuraavaa:

- Radiomäeltä asemakeskukselle asti poistaa molempiin suuntiin yksi ajokaista niin, että jäisi jäljelle 1+1 kaistainen ajorata, leveys yhteensä 7 metriä, sekä välikaista, leveydeltään 3,5 metriä, ja jalankulku ja pyöräilyväylät yhteensä 5,5 metriä. Nopeusrajoitukseksi on suunniteltu 40km/h.
- Ruutankadulta itään 2+2 kaistainen ajorata.
- Mannerheiminkadun ja Iso-Paavolankadun liittymän kaventaminen 2 kaistaisesta 1 kaistaiseksi.
- Paavolan pelastusasemalle uusi hälytysajoneuvoille tarkoitettu liittymä Mannerheiminkadulle.
- Väliaikaisen päiväkodin ajoyhteys Paavolan pelastusaseman liittymästä.

Hämeen poliisilaitoksen, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ensihoitopalveluiden, Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen lausunto asemakaavamuutoksesta A-2803:

Ei huomautettavaa asemakaavaan ja asemamuutokseen A-2803 koskien yleisen tien muuttamista kaduksi (Mannerheiminkatu) sekä alikulkujen sijainteja.

Pyydämme kaavoittajaa huomioimaan jatkosuunnittelussa, että maata varataan riittävästi liikenneturvallisille ja hälytysajon mahdollistaville ratkaisuille myöhemmässä tarkemmassa suunnittelussa. Kaavamuutokseen liittyviin liikennejärjestelyihin on huomautettavaa, joista lausunto seuraavana.

Hämeen poliisilaitoksen, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ensihoitopalveluiden ja Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen yhteinen lausunto yleissuunnitelmasta (Mannerheiminkadun liikennejärjestelyt):

Pyydämme kaavoittajaa huomioimaan, että kansalaisten turvallisuus vaarantuu suunnitetuilla liikenne- ja pelastuslaitosten ratkaisulla. Hämeen poliisi, Phhyky:n ensihoitopalvelut ja Päijät-Hämeen pelastuslaitos vastustavat kyseisen tiealueen kaventamista kansalaisten turvallisuuden vuoksi. Mannerheiminkatu on poliisin ensihoidon ja pelastustoimen päivittäisen toiminnan pääväylä, jolle ei ole olemassa vaihtoehtoisia reittejä. Suunniteltu väylän kavennus heikentäisi pelastustoimen saavutettavuutta Päijät-Hämeen läntisissä ja poliisin saavutettavuutta Päijät-Hämeen itäisissä osissa. Se myös hidastaisi suurella todennäköisyydellä ensihoitopotilaiden saamaa apua ja pääsyä jatkohoitoon Päijät-Hämeen keskussairaalaan. Pahimmillaan tien kaventamisesta ja muista liikenne- ja pelastuslaitosten johtuen hälytysajoneuvot joutuvat pysähtymään liikenne- ja pelastuslaitosten perälle pääsemättä jatkamaan kiireellistä hälytysajoa. Tarkemmat perustelut alla.

Kaavoitetulla alueella sijaitsee Paavolan pelastusasema, jolla on Suomen mittakaavassa viidenneksi eniten hälytystehtäviä. Esimerkiksi viime vuonna pelastusyksikkö RPH101 lähti paloasemalta 1542:lle hälytystehtävälle. Yhteensä vuonna 2020 Paavolan pelastusaseman pelastustoimen yksiköiden hälytystehtäviä oli 2558 kappaletta. Paavolan pelastusasemalle on sijoitettu lisäksi suuri osa ensihoitopalvelun Lahden toimialueen ensihoitoyksiköistä. Nämä ensihoitoyksiköt (EPH 121, 122, 131, 132 ja 133) suorittivat viime vuonna yhteensä 10 988 tehtävää. Ensihoidon ja pelastustoimen tehtävämäärän arvioidaan jatkossa kasvavan.

Mannerheiminkatu on pelastustoimen, poliisin ja ensihoidon päivittäisen toiminnan pääväylä, mille ei ole olemassa vaihtoehtoisia reittejä. Mannerheiminkadun kaventaminen 1-kaistaiseksi voi hidastaa avun saapumista hätäilmoituksen tekemiseen kohteeseen ja viranomaistoiminnan aloittamista. Hätätilanteessa jokainen minuutti on elintärkeä. Ensihoidossa kriittisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan nopea tavoittaminen ja ensihoidon aloitus ovat usein kriittinen tekijä selviytymisen kannalta. Esimerkiksi sydänpysähdystilanteessa potilaan selviytymisen todennäköisyys heikkenee 7-10% kutakin minuuttia kohden, jolla elvytystoimien aloitus viivästyy.

Tulipalossa pelastustoiminnan alkaminen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa on tärkeää palon hallitsemisen ja leviämisen estämisen kannalta. Palon mahdollisimman nopeaan hallintaan saamiseen vaikuttaa kohteen hyvä saavutettavuus. Suunniteltujen liikennejärjestelyjen (kaistojen kavennus) vuoksi läntisen osan kohteiden saavutettavuus heikentyy pelastustoimen osalta. Lahden poliisiasema sijaitsee Hennalassa, ja vuoden alusta lähtien Iitin kunta on kuulunut Päijät-Hämeen maakuntaan ja Hämeen poliisin hälytysalueeseen. Suunnitellut liikennejärjestelyt (kaistojen kavennus) heikentäisivät itäisten osien ja näin ollen mm. Iitin saavutettavuutta poliisin hälytystehtävissä.

Päijät-Hämeen keskussairaala sijaitsee asemakaavan A-2802 läntisellä osuudella, ja Mannerheiminkadun kaventaminen Radiomäen kohdalla voi hidastaa ensihoitopotilaiden pääsyä mahdollisimman nopeasti jatkohoitoon Päijät-Hämeen keskussairaalaan. Ensihoidon lääkäri- ja kenttäjohtoyksiköt lähtevät hälytyksille keskussairaalaan, ja usein hälytystehtäville ajetaan Mannerheiminkatua pitkin. Ajouradan kaventaminen tulee vaikeuttamaan hälytysajossa olevien ajoneuvojen kulkua, koska muun liikenteen väistämistila pienenee. Suunniteltu 40 km/h nopeusrajoitus on myös hidastava tekijä. Ruuhka-aikoina muuta liikennettä on paljon, ja jonossa ensimmäiset autoilijat eivät välttämättä huomaa lähestyvää hälytysajoneuvoa. Liikennevalojen Hali-järjestelmästä ei ole näissä tapauksissa mitään merkitystä.

Suunniteltu liikennejärjestely Radiomäen kohdalla tulee mahdollisesti aiheuttamaan liikennesumpun ruuhka-aikoina ja isojen tapahtumien (mm. Isku-Areena, Suurhalli, Stadion) aikaan. Pahimmillaan hälytysajoneuvot joutuvat pysähtymään liikenne- ja pelastuslaitosten perälle pääsemättä jatkamaan kiireellistä hälytysajoa. Tieliikennelain 729/2018 10§ mukaan tienkäyttäjän on annettava hälytysääni- ja -valomerkkejä antavalle hälytysajoneuvoille esteetön kulku ja tarvittaessa siirryttävä sivuun. Yleissuunnitelmassa ajokaistojen viereen on suunniteltu välikaistale, jossa on istutuksia. Näkemyksemme mukaan välikaistale ei

sovellu hälytysajoneuvojen väistämisalueeksi istutusten ja talvisin auratun lumen vuoksi. Kokemuksen mukaan autoilivat myös välttävät väistämistä viheralueille. Jyrkkä Radiomäen rinne ei puolestaan mahdollista ajoneuvojen väistämistä oikealle tilan puutteen takia.

Näkemyksemme on, että Mannerheiminkadun kaventaminen yksikaistaiseksi Radiomäen kohdalla Mytjäisten risteystä lähestyttäessä sekä Mannerheiminkadun ja Iso-Paavolankadun välisen liittymän kaventaminen 2 kaistaisesta 1 kaistaiseksi tulee heikentämään liikenneturvallisuutta. On esitetty, että raskas liikenne siirtyy käyttämään kehäteitä ja liikennemäärät vähenevät Mytjäisten liittymässä. Kaava-alueen läntisessä osassa sijaitseviin Fazerin tuotantolaitoksiin ja itäisessä osassa Lotilan teollisuusalueelle kulkevasta raskaasta liikenteestä osa tulee kulkemaan jatkossakin Mannerheiminkatua pitkin. Käytäntö on osoittanut, että talvisin Mytjäisten risteyksessä on useita raskaita ajoneuvoja ollut vaikeuksissa lumisateen ja liukkauden takia. Tässä kohdassa on tunnetusti loiva ylämäki, mihin rekat joutuvat pysähtymään ja jäävät kiinni. Lumisateen ja liukkauden vuoksi raskas liikenne voi seisauttaa koko liittymän liikenteen, jos liittymä kavennetaan yksikaistaiseksi. Matkakeskuksen kohdalla Mannerheiminkadun suunnitelmat liittyvät olennaiselta osalta ajatukseen Saimaankadun liittymisestä osaksi kehätietä. Mannerheiminkadun leveyteen ei tule puuttua ennen kuin voidaan olla varmoja Loviisankadun liittymä ratkaisusta ja niiden vaikutuksista Mannerheiminkadun läpiajettavuuteen hälytysajossa. Läpiajettavuutta vaikeuttaa jo kavennustilanteessa osaltaan Matkakeskuksen linja-autoliikenne, jonka odotetaan tulevaisuudessa vielä kasvavan junan ja linja-auton käytön lisääntyessä ja matkaketjujen toimiessa.

Paavolan pelastusaseman nykyinen hälytysliittymä on toimiva, ja liittymän siirtämisellä Mannerheiminkadun varteen ei saavuteta tavoiteltuja etuja. Pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan uusi rakennettava liittymä pienentäisi pelastuslaitoksen piha-alueetta ja hankaloittaisi päivittäistoimintaa, kuten esimerkiksi kaluston harjoittelua.

Pyydämme kaavoittajaa huomioimaan Mannerheiminkadun liikennejärjestelyiden jatkosuunnittelussa sujuvan ja turvallisen hälytysajon sekä huomioimaan paremmin liikenneturvallisuuden. Pyydämme kaavoittajaa huomioimaan yleissuunnitelmasta (Mannerheiminkadun liikennejärjestelyt) seuraavaa:

- Maata varataan riittävästi liikenneturvallisille ja hälytysajon mahdollistaville ratkaisuille jatkosuunnittelussa.
- Mannerheiminkadun ajokaistojen tulisi olla 2+2 jatkossakin Radiomäeltä asemakeskukselle.
- Jos viranomaistoivomuksesta huolimatta päädytään ajokaistojen osalta 1+1 määrään, tulee huomioida reuna- ja välikaistojen suunnittelussa riittävän leveät, turvalliset ja käyttökelpoiset piennaralueet, mitkä mahdollistavat hälytysajoneuvojen väistämisen. Lisäksi piennaralueiden tulee olla samassa tasossa ajokaistojen kanssa, jotta sinne voi siirtyä helposti (ei kiveyksiä pientareen reunoilla).
- Nykyinen Paavolan pelastusaseman hälytysliittymä jätetään ennalleen.
- Mannerheiminkadulta Iso-Paavolankadulle nouseva liittymä jätetään ennalleen (kavennus pois).
- Ruuttakadun liittymä toteutettava niin, että hälytystoiminta on mahdollista myös tätä kautta (Paavolan pelastusaseman varaliittymä).
- Paavolan pelastusaseman länsireunalta poistetaan pohjois-eteläsuuntainen kevyen liikenteen väylä (vaarantaa liikenneturvallisuutta, kun kävelijät ohjautuvat nykyisin piha-alueelle, jossa kulkee liikennettä).

Lahdessa 4.2.2021

Apulaispoliisipäällikkö Tero Seppänen, Hämeen poliisilaitos

Ensihoidon ylilääkäri Timo Jama, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä

Pelastusjohtaja Jari Hyvärinen, Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Hei

Liitteen kohdissa DNA:lla kadun poikittavia kaapeleita. Otettava huomioon muutoksia tehtäessä.

Mahdollisuuksien mukaan DNA rakentaisi pitkittäis putkituksen mahdollisten kadun muutostöiden yhteydessä.

Tero Tammivuori
Projektipäällikkö

ELTEL Networks Oy

Saksalankatu 28

15100 Lahti

tero.tammivuori@eltelnetworks.com

Puh. +358 40 311 2799

This message is for the designated recipient only and may contain privileged or confidential information. If you have received it in error, please notify the sender immediately and delete the original. Any other use of the email by you is prohibited. Thank you for your kind attention.

Tämä viesti on tarkoitettu ainoastaan tavoitellulle vastaanottajalle ja se saattaa sisältää yksinoikeudellista tai luottamuksellista tietoa. Jos olette saanut tämän viestin erehdyksessä, pyydämme ilmoittamaan lähettäjälle asiasta välittömästi ja hävittämään alkuperäisen viestin. Sähköpostin kaikki muunlainen käyttö on kielletty. Kiitos tarkkaavaisuudestanne.

25.1.2021

Lahti

25.1.2021

Asemakaavamuutos A-2803 (Valtatie 12 tiealueen muuttaminen ka- duksi, Mytjäinen - Uponsilta)

Elisa Oyj:llä ei ole huomauttamista asemakaavan muutokseen.

Alueella on Elisa Oyj:n tietoliikennetarvikkeita joiden olemassaolo tarvitsee alueella toimijoiden tiedostaa ja huolehtia sen riittävästä suojauksesta. Toivomme niiden saavan olla paikoillaan.

Mikäli niitä joudutaan siirtämään pitää siirron tarvisijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirrot.

Siirrot ovat maksullisia (Maankäyttö- ja Rakennuslaki 89§), ellei sopimuksin ole muuta sovittu.

Lisätietoja asiasta antaa: verkontuki@elisa.fi

Ystävällisin terveisin
Elisa Oyj
Coverage and Availability Services

Mika Björkqvist
Project manager

Lahden kaupunki Tekninen ja ympäristötoimiala,
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi

Viite: lausuntopyyntö 25.1.2021

**Lausunto kaavan valmisteluaineistosta, asemakaava ja asemakaavan muutos, Lahti,
Valtatie 12, Mytjäisten risteys - Uponsilta, Mannerheiminkatu, A-2803**

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on osoittaa asemakaavan yleisen tien alueet katualueeksi ja samalla mahdollistaa viihtyisän tieympäristön toteuttamisen. Valtatien muuttaminen kaduksi tehdään jaksoittain, kolmella ei kaavamutoksella (A-2802, A-2803 ja A-2804). Asemakaavalla osoitetaan olevien alikulkujen sijainnit ja tarkastellaan mahdollistenuusien yli- ja alikulkujen tarve huomioiden kevyen- ja joukkoliikenteen kehittäminen, sekä katuverkkoon sijoittuvan duo-raiotien aluevaraus.

Kaavamuutoksen yhteydessä tarkistetaan myös uusien liittymien tarpeet. Lausuntopyyntöaineistona ovat Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavaluonnoskarta. OAS:n mukaan lähtöaineistona ovat yleiskaavaan selvitysaineistot. Kaavatyön aikana on tarkoitus laatia mm. melu- ja hulevesiselvitys. Työn edetessä tulevat arvioitavaksi mahdolliset lisäselvitystarpeet.

Katulinjauksesta on ennen asemakaavoituksen aloittamista tarkasteltu myös vaihtoehtoa, jossa kadun linjausta muutettaisiin Radiomäen kohdalla radan varteen. Tarkastellut vaihtoehdot vertailtuine vaikutuksineen esitetään kuvattavaksi kaavaselostukseen. ELY-keskus pitää taloudellisten kustannusten ohella tärkeinä arviointi- ja vertailuperusteina myös pitkäkestoisia kaupunkikuvaan, asumiseen, terveyteen ja viihtyisyyteen liittyviä vaikutuksia.

ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa suunnittelun lähtökohtiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt johtava alueidenkäytön asiantuntija Annu Tulonen ja ratkaissut yksikön päällikkö Marja Hiitiö.

Tiedoksi

Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo
Päijät-Hämeen liitto

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA A-2802, A-2803, A-2804

LAUSUNTO

Viite Lausuntopyyntö asemakaavan ja asemakaavamuutoksen luonnokseen A-2803 ja yleissuunnitelmaan

Lausunto yleissuunnitelmaan korttelin 166 kohdalla

Kevyenliikenteen väylä työntyy yleissuunnitelmissa Jaksonkadun korttelin 166 tonttien puolelle. Pyydämme katusuunnitteluvaiheessa ottamaan huomioon Jaksonkadun korttelin 166 rakennusten ensimmäisien asuinkerrosten lattiakorot huomioon painamalla kevyenliikenteen väylää alemmaksi kuten ennakkoneuvotteluissa on läpi käyty (mm katupalaveri 16.1.2020). Mitä lähemmäksi kevyenliikenteen väylä tuodaan rakennuksia, sitä tärkeämpää on, että kevyenliikenteen väylän korko suhteutetaan Jaksonkadun rakennusten korkoihin.

Harry Koskela
Lahden Talot Oy
2.2.2021

Lähettilä: Jaana Martikainen <Jaana.Martikainen@pajjat-hame.fi>
Lähetetty: maanantai 8. helmikuuta 2021 11.01
Vastanottaja: Kirjaamo_Lahti
Kopio: Niina Ahlfors
Aihe: VS: LAUSUNTOPYYNTÖ (päivitetty) Asemakaavamuutos A-2803 (Valtatie 12 tiealueen muuttaminen kaduksi, Mytjäinen - Uponsilta)

Hei,

Päjät-Hämeen liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavan ja asemakaavamuutoksen luonnoksesta, joka koskee valtatie 12 yleistä tiealuetta Mytjäsenten risteyksestä Upon sillalle. Hyvä, että kaavamuutos ja suunnittelu alueella etenee.

Selvitystiedoissa olisi kuitenkin hyvä huomioida vuonna 2015 valmistunut Vt 12 kehittämisselvitys välillä Hollola-Lahti. Kaava-aineistoon olisi hyvä täsmentää, kattaako Upon sillan kohdalla oleva merkintä eri tasossa risteävistä kaduista myös olemassa olevan kävelyn ja pyöräilyn alikulun valtatie 12 alitse.

Ystävällisin terveisin

Jaana Martikainen

Jaana Martikainen
Suunnittelupäällikkö

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO
Hämeenkatu 9 A, PL 50, 15111 Lahti
044 371 9467
jaana.martikainen@pajjat-hame.fi

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo
Pvm 9.2.2021

Viite: Lausuntopyyntö 25.1.2021 / kaavoltusarkkitehti Tuomas Hellin

Asia: Valtatie 12 Mytjäläinen – Uponsilta asemakaava- ja asemakaavamuutosluonnos /
kaavoltusarkkitehti Tuomas Hellin 25.1.2021

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo,
rakennuskulttuuri esittää otsikon asiasta pyydettyä lausuntoon seuraavan:

Museolla ei ole huomautettavaa valtatie muuttamisesta kaduksi. Museo ottaa
kantaa yksityiskohtaisempiin suunnitelmiin, kuten kadun valaistukseen,
kasvillisuuteen ja elävöittämis-toimenpiteisiin näiden suunnitelmien valmistuttua.

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö

Hannu Takala

arkeologi, tutkija

Esko Tikkala

tutkija

Riitta Ni

Tiedoksi

Museovirasto, Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut
Hämeen ely-keskus
Kaupunkikuva-arkkitehti Armi Patrikainen

